

Stichting Steun Goois Natuurreservaat

JAARVERSLAG 2023

Stichting Steun
Goois Natuurreservaat

Kenmerk: 24-12047-9.01.44

COLOFON

Uitgave:

Stichting Steun Goois Natuurreservaat

Nieuwe Meentweg 2

1217 DZ Hilversum

Postbus 1001

1200 BA Hilversum

www.gnr.nl

Kvk nr: 4119 3822

RSIN nr: 815556500

Het Goois Natuurreservaat wordt gesteund door
onder andere de Nationale Postcode Loterij

Inhoudsopgave

1. BESTUURSVERSLAG	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Terugblik en samenvatting van het jaar 2023	4
1.3 Organisatie en integriteitsbeleid	6
1.4 Financiële stand van zaken	8
1.5 Activiteiten en gesteunde projecten van het Goois Natuurreservaat	10
1.6 Begunstigers, giften en acties	14
1.7 Vrij beschikbaar vermogen voor de doelstelling	16
1.8 Kengetallen	16
1.9 Verwachte baten en lasten in 2024	17
2. JAARREKENING 2023	18
2.1 Balans na resultaatbestemming per 31 december	18
2.2 Staat van baten en lasten	19
2.3 Resultaatbestemming: mutatieoverzicht reserves en fondsen	20
2.4 Kasstroom overzicht	20
2.5 Waarderingsgrondslagen algemeen	21
2.6 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	22
2.7 Gebruik van schattingen	24
2.8 Toelichting op de balans per 31 december	24
2.9 Toelichting op de staat van baten en lasten	29
2.10 Model toelichting lastenverdeling	33
2.11 Vaststelling jaarrekening	34
3. OVERIGE GEGEVENS 2023	35
3.1 Resultaatbestemming	35
3.2 Controleverklaring	36
BIJLAGEN	39
Bijlage 1: Overzicht gealloceerde projecten naar financieringsherkomst en besteding	40
Bijlage 2: Overzicht hoofd- en nevenfuncties bestuursleden	44

1. BESTUURSVERSLAG

1.1 INLEIDING

De Stichting Steun Goois Natuurreservaat, hierna te noemen “de Steunstichting” of “Stichting Steun GNR”, is opgericht op 14 maart 1989 en is gevestigd te Hilversum.

De Steunstichting tracht haar doelen te bereiken door fondsen te werven en deze beschikbaar te stellen voor projecten van de Stichting Goois Natuurreservaat, hierna te noemen “het Goois Natuurreservaat” of “GNR”, die voldoen aan de in de doelstelling geformuleerde eisen.

Over de besteding van de gelden wordt uitsluitend na gedegen afstemming met de Stichting Goois Natuurreservaat zelfstandig beslist.

In het Beleidsplan 2021-2025 van de Steunstichting worden de doelen en het beleid specifiek toegelicht. Hoofdlijn in het beleid is, dat onderscheid gemaakt wordt tussen particuliere gelden en bijdragen van de participanten (gemeenten). Zie de volgende pagina voor een korte inleiding van het beleidsplan.

Statutaire doelstelling Stichting Steun GNR

De Steunstichting stelt zich ten doel gelden in te zamelen en te beheren tot ondersteuning van de te Hilversum gevestigde Stichting Goois Natuurreservaat, voor zover deze werkzaamheden niet zijn het normale periodieke onderhoud en de noodzakelijke maatregelen tot instandhouding van de terreinen en voorzieningen van het onder verantwoordelijkheid van voormelde Stichting Goois Natuurreservaat vallende natuurreservaat, die traditioneel voor rekening van de gemeenten komen of voor subsidie vanwege het Rijk in aanmerking komen. De Steunstichting stelt zich tevens ten doel voorlichting te doen geven over natuur en/of recreatie, waaronder ook kan worden verstaan de natuur- en/of milieueducatie. De Steunstichting beoogt niet het maken van winst noch het behalen van enig gelde-lijk of op geld waardeerbaar voordeel en streeft haar doel niet na in het kader van een onderneming.

1.2 TERUGBLIK EN SAMENVATTING VAN HET JAAR 2023

Het jaar 2023 is al met al een bewogen jaar geweest.

Zo zijn beperkte, maar wezenlijke aanpassingen aan de statuten doorgevoerd om te voldoen aan de laatste wettelijke verplichtingen, de statutaire beknelling van het aantal bestuursleden op te heffen en de statutaire doelstelling aan te passen aan de situatie dat de provincie Noord-Holland als participant is uitgetreden, waardoor alleen nog wordt verwezen naar gemeenten als vaste participanten: ... *die traditioneel voor rekening van de gemeenten komen* ... .

In de loop van het jaar is gestart met het sonderen van kandidaten voor een bestuurslidmaatschap met de intentie dat zij als nieuwe voorzitter en nieuwe secretaris gaan optreden. De huidige voorzitter en secretaris hebben eerder aangegeven te willen terugtreden en hebben vastgesteld dat én de activiteiten na Corona weer op een normaal peil zijn én de goede verhoudingen met het bestuur van GNR zijn bestendig. Inmiddels zijn afgevaardigden over en weer bij elkaars vergaderingen aanwezig en is het tweejaarlijkse overleg van beide besturen ingebed in elkaars agenda's.

De zoektocht naar geschikte kandidaten heeft geleid tot de toetreding van twee nieuwe bestuursleden in de vergadering van 13 juli 2023.

In de vergadering waarin de jaarrekening 2023 wordt vastgesteld nemen zij de functies over van de huidige voorzitter en secretaris.

Een derde voor de hele GNR-organisatie belangrijke gebeurtenis was de driejaarlijkse toetsing van het CBF, de organisatie die Goede Doelen beoordeelt. Het is daarbij belangrijk te melden dat het CBF het GNR als geheel, dus zowel de Steunstichting als ook de uitvoeringsorganisatie GNR, in zijn samenhang beoordeelt.

Op de website van het CBF is deze [link](https://cbf.nl/organisaties/steun-goois-natuurreservaat) naar de Steunstichting te vinden; ook te vinden via <https://cbf.nl/organisaties/steun-goois-natuurreservaat>.

De uitkomst van de toetsing is positief en geeft de donateurs en andere geldgevers een waarborg dat ingelegde gelden goed en rechtmatig worden besteed ten gunste van de Gooise natuur in brede zin.

Het bestuur heeft fysiek formeel, dus in aanwezigheid van de directeur-rentmeester, drie maal vergaderd en daarnaast in persoon of digitaal ook informeel enkele malen overlegd om bepaalde projecten of voorstellen te bespreken.

Daarnaast zijn er ter introductie van de nieuwe bestuursleden twee vergaderingen geweest om achtergronden te schetsen en de strategie te bespreken. In de introductiegesprekken is het onderscheid van een heldere verantwoording van particuliere gelden versus bijdragen van de participanten als hoogste prioriteit naar voren gekomen.

Voor 2024 en begin 2025 staat de actualisering van het beleidsplan op de rol.

Beleidsplan 2021-2025 Stichting Steun GNR

De Stichting Steun Goois Natuurreservaat beheert de gelden die via particulieren, het bedrijfsleven en andere private instellingen zoals de Nationale Postcodeloterij (NPL) ten behoeve van het Goois Natuurreservaat ter beschikking worden gesteld.

Haar belangrijkste doel is financiële ondersteuning te bieden bij de bescherming en de ontwikkeling van het Goois Natuurreservaat. Denk hierbij aan projecten op het vlak van herinrichting van de natuur, educatieve projecten en publieksvoorlichting. Met steun van begunstigers helpen we Stichting Goois Natuurreservaat het natuurschoon in het Gooi ten eeuwigden dage te behouden, uit te breiden en open te stellen voor het publiek zodat iedereen natuur en landschap kan ervaren en er kennis over kan vergaren. We maken particulieren en bedrijven enthousiast over het unieke Gooise natuurschoon. Hierdoor willen ze met trots door sponsoring, donaties, erfstellingen en legaten bijdragen aan onze unieke projecten. Met deze bijdragen kan Stichting Goois Natuurreservaat deze projecten uitvoeren.

In dit komende beleidsplan zullen ook onderwerpen aan de orde komen als de afbakening van wat het Gooi is voor de Steunstichting (gezien bewegingen naar schaalvergroting/fusie met gemeenten buiten het oorspronkelijke Gooi), het omgaan met diverse reserves - denk aan het verwerven van extra gronden – en het monitoren dat een jaarlijkse reservering c.q. allocatie vanuit de participanten voor groot onderhoud gestalte krijgt. De ervaringen met hoge incidentele investeringen als gevolg van de tekortschietende onderhoudssituatie van meerdere parkeerplaatsen, discussies over vorm en structuur van financiering naar aanleiding van de plannen tot nieuwbouw van groepsverblijf 't Laer en nieuwe beboddingsplannen liggen hier aan ten grondslag.

Speciale aandacht is en zal blijven worden gegeven aan de wijze van eventuele bestuurlijke inbedding van de GNR organisatie in grotere samenwerkingsverbanden. Er is een goede mogelijkheid de relatie van een dergelijke ontwikkeling met die van de begunstiging vanuit de Nationale Postcode Loterij op een positieve manier te koppelen en als gevolg daarvan de mogelijke invulling van het 'wensenlijstje' van te ontwikkelen projecten optimaal te sturen.

Ook het omgaan met doelgiften zal in het komende beleidsplan nader geformaliseerd worden. Doelgiften zijn giften van particulieren en instellingen die op voorhand alleen aan één project mogen worden besteed, ook bijvoorbeeld voor onderhoud/beheer van een specifiek deelgebied voor een periode van (stel) 5 jaar; deze gelden staan 'geparkeerd' bij de Steunstichting en worden alleen vrijgegeven als besteding inderdaad binnen de afspraken plaats vindt. Voor de gever vormt de beschreven werkwijze daarmee een waarborg voor een juiste besteding van de gift. Mede door de transparante werkwijze kan deze manier van doneren meer worden gepromoot.

De lijst van gealloceerde projecten heeft inmiddels een overzichtelijke omvang.

In 2023 is een totaalbedrag van € 567.000 nieuw toegewezen en is per saldo € 556.000 aan projecten besteed. In de paragraaf Activiteiten en gesteunde projecten van het Goois Natuurreservaat vindt u een nadere toelichting. De paragraaf Financiële stand van zaken geeft verdere financiële informatie.

1.3 ORGANISATIE EN INTEGRITEITSBELEID

De samenstelling van het bestuur is gewijzigd door toevoeging van twee leden.

De huidige voorzitter en secretaris leggen hun mandaat in de vergadering waarin deze jaarrekening wordt vastgesteld neer en de nieuwe leden volgen hen dan op in functie.

Van de bestuursleden Zeeman en Verster liep het mandaat in 2023 af; beiden hebben een verlenging aanvaard, zij het mogelijk niet voor de volledige termijn. Aan de besluitvorming heeft mede ten grondslag gelegen dat bestending van beleid gewaarborgd moet zijn.

Bestuurssamenstelling

Naam	Functie	Jaar van toetreden	Jaar van aftreden
Dhr. mr. R.J.W.J. Meyer *	Voorzitter tot en met 4-4-2024	2005	2024
Dhr. mr. A.C. Steendijk *	Voorzitter vanaf 4-4-2024	2023	2028
Dhr. ing. P.E.J. Boelhauer *	Secretaris tot en met 4-4-2024	2012	2024
Mw. mr. O.J. Rote - de Vries *	Secretaris vanaf 4-4-2024	2023	2028
Dhr. E.J.H. Uunk RA *	Penningmeester	2021	2026
Dhr. A. Zeeman	Lid	2003	2028
Dhr. J.C. Geesink	Lid	2012	2027
Mw. dr. A.K.E. Verster	Lid	2018	2028
Mw. drs. C.W. Kos *	Lid q.q. van het DB; directeur-rentmeester GNR	2019	n.v.t.

* Dagelijks bestuur (DB)

Overzicht 1: Bestuurssamenstelling en rooster van aftreden

De hoofd- en nevenfuncties van alle leden vindt u in bijlage 2.

In het afgelopen jaar heeft de stichting de melding van de nieuw benoemde bestuurders gedaan bij de Kamer van Koophandel, in het kader van de UBO registratie (UBO = 'Ultimate Beneficial Owners' of 'uiteindelijk begunstigen') en ook bij de bank

De bestuursleden van de Stichting Steun GNR ontvangen geen bezoldiging, presentiegelden of dergelijke en voor in functie gemaakte kosten kan op declaratiebasis een vergoeding worden toegekend, mits geaccordeerd door een tweede bestuurslid.

Gelden worden aangehouden bij onder het Nederlandse depositostelsel vallende banken.

Het afgelopen jaar heeft het bestuur aanpassingen aan de statuten laten doorvoeren, zoals al beschreven in de paragraaf Terugblik en samenvatting van het jaar, hiervoor.

In het afgelopen jaar heeft het bestuur tijdens de introductievergaderingen tevens stil gestaan bij de diverse aspecten van integriteit waarmee het bestuur te maken heeft, zowel intern, naar bestuur GNR, naar medewerkers van het GNR en naar de samenleving. Het bestuur stelt vast dat naar alle betrokkenen met respect, égarde en zorgvuldigheid open is gecommuniceerd. Tijdens de bespreking naar aanleiding van de toetsing van het CBF is op dit onderdeel geoordeeld dat een explicietere vastlegging van de bevindingen is aan te bevelen. Het bestuur is van mening dat de (zelf gezochte) open communicatie met het bestuur GNR en de formele en in-

formele contacten met directie en medewerkers van het GNR tijdens manifestaties (Schaapscheerdersfeest, open dagen en speciale gelegenheden (Vrijwilligersmiddag; opening van de Groene Schakel, start Plan Huidecopersweg) voldoende exposure geven om te laten zien hoe feitelijk integriteit in de praktijk wordt gebracht.

In verband met de verbondenheid met het GNR, die de registratie van de donateurs/begunstigers voert, alsook de boekhouding van de stichting en daarnaast de enige begunstigde van de Steunstichting is, stelt het CBF eisen aan de rapportage over de salariering van de hoogst leidinggevende van het GNR.

Het bestuur van de Steunstichting heeft zich ervan vergewist, dat de bezoldiging, inclusief emolumenten, van de directeur-rentmeester van het GNR met een totaal bedrag van € 157.253 valt binnen de normen van de Wet Normering Topinkomens (WNT, max € 223.000) en daarmee ook binnen de provinciale maximum normering. De directeur-rentmeester heeft een vast dienstverband met een omvang van 1,0 fte en is de hoogst betaalde persoon binnen het GNR. Informatie over details is te vinden in de gepubliceerde jaarrekening van het GNR.

1.4 FINANCIËLE STAND VAN ZAKEN

Ter informatie: De controlerend accountant is bij de bespreking van het jaarverslag in persoon aanwezig voor eventuele toelichting op vragen vanuit het bestuur.

De **Staat van baten en lasten** laat voor 2023 een positief resultaat zien van € 574.803 (2022: negatief € 1.321.747), dat is toegevoegd (resp. onttrokken) aan de in aanmerking komende reserves en fondsen; zie paragraaf 2.3 Resultaatbestemming voor details.

De **Som van de lasten** bedroeg € 580.518 (2022: € 2.382.892) en de rentebaten bedroegen € 59.111 (2022: negatieve rentelasten € 15.349). De vanaf het vierde kwartaal van 2022 ontstane positieve rentestand heeft voor deze omslag gezorgd.

In bovenstaande lasten is een totaalbedrag van € 24.707 (2022: € 17.492) opgenomen voor kosten eigen fondsenwervingen, beheer en administratie. De kosten van de herkeuring van het CBF keurmerk zijn hierin verwerkt.

De **totale Baten** bedroegen € 1.096.210 (2022: € 1.076.767).

Conform afspraken met het CBF worden de Mutaties gealloceerde projecten in de Staat van baten en lasten vanaf 2023 niet meer getoond als mutaties vanuit de bron (dat wil zeggen de geldgevers), maar vanuit de bestedingen aan de doelstellingen.

In 2023 heeft de Steunstichting een bedrag van € 567.000 (2022: € 2.445.000) gealloceerd voor nieuwe projecten van het Goois Natuurreservaat. Voor een uitgebreide specificatie per project wordt verwezen naar bijlage 1. Op deze bijlage is tevens aangegeven met welke bijdragen de betreffende projecten zijn gefinancierd.

In 2023 is een bedrag van € 118.000 (2022: € 179.250) van de al toegezegde bijdragen vrijgevallen, waarvan een bedrag van € 48.800 voor de extra maatregelen aan de toeloop naar de Verbinding Laarderhoogt en € 69.200 voor het Herstel parkeerplaatsen Fransche Kamp.

De vrijval betreft in beide gevallen projecten die in 2023 financieel zijn afgesloten/afgerond. In onderstaand overzicht staan de vergelijkende cijfers van 2022 ongecorrigeerd. Zie toelichting item 9 voor een specificatie van de uitgaven aan doelstellingen en projecten.

Verkort overzicht van Baten en Lasten	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Som van de baten	1.096.210	1.049.500	1.076.767
Uitgaven aan doelstellingen en projecten	555.811	1.026.500	1.103.150
Mutatie gealloceerde projecten	*) -	p.m.	1.262.250
Kosten fondswerving, beheer en administratie	24.707	23.000	17.492
Som van de lasten	580.518	1.049.500	2.382.892
Financiële baten en lasten	59.111	p.m.	-15.349
Saldo baten en lasten	574.803	-	-1.321.474

bedragen in €

*) Conform afspraken met CBF worden de Mutatie gealloceerde projecten vanaf jaar 2023 betrokken bij de Uitgaven aan doelstelling.

Overzicht 2: Verkort overzicht van Baten en Lasten 2023

De **actiefkant van de Balans** bestaat volledig uit gelden op bankrekeningen en nog te ontvangen rente over het jaar 2023. De omvang van deze rekeningen is gestegen door met name wederom een grote bijdrage van de Nationale Postcode Loterij, waar tegenover weliswaar een hoog bedrag aan toezeggingen voor projecten staat, maar waarvan de besteding verwacht wordt in 2024 en latere jaren.

De uitstroom van gelden is in 2023 wel hoger (€ 723.600) dan gemeld als verwachting in de vorige jaarrekening ("orde grootte € 0,5 miljoen").

Zoals in de vorige jaarrekening gemeld wordt een bedrag van € 727.200 naar verwachting over een periode van maximaal 15 jaar ingezet (verbinding Hoorneboeg A27 / N417 terzake inrichting ecologische toelopen, Natuurbrug Zwaluwenberg en Waterparel Hilversums Wasmeer). Naar aanleiding van juridische afspraken met de medefinancier (provincie) wordt de start van deze gespreide uitgave niet meer binnen een periode van twee jaar verwacht. Daarnaast wordt ook voor het project Herinrichting toelopen Laarderhoogt (€ 354.000) nu uitgegaan van een spreiding van 15 jaar.

Voor 2024 is de **verwachting**, dat lopende projecten resulteren in een netto uitstroom van gelden van € 1,2 miljoen, waarvan € 319.000 voor projecten die eindigen in 2024 en circa € 850.000 voor projecten die eindigen in 2025.

De **passiefkant van de Balans** toont naast de reserves en fondsen de stand van de toegezegde (gealloceerde) bedragen (waarvan naar schatting € 1 miljoen langer dan twee jaar) en andere schulden op korte termijn.

Het **eigen vermogen**, zijnde de reserves en fondsen, is gestegen van 1,6 miljoen naar € 2,2 miljoen. Het vrij beschikbare vermogen is vanwege de continuïteitsreserve van € 100.000 daarmee gekomen op € 2,1 miljoen.

1.5 ACTIVITEITEN EN GESTEUDE PROJECTEN VAN HET GOOIS NATUURRESERVAAT

Het bestuur volgt de gang van zaken van de projecten waarvoor gelden zijn gealloceerd door een concrete bespreking van alle projecten tijdens de formele vergaderingen. De directeur-rentmeester van het GNR, alsook de controller van het GNR zijn daarbij aanwezig voor toelichting. Ook de verantwoordelijke projectmanager is voor toelichting aanwezig.

Hieronder staan overzichten van het totaal verloop van projecten in 2023 naar financieringsbron en naar doelstelling.

Verdere details naar financieringsbron zijn te vinden in bijlage 1. In de toelichting van de Staat van baten en lasten treft u bij punt 9 nadere informatie over de indeling naar de categorieën bestedingen / doelstellingen.

Omschrijving	Stand per 1-1	Gealloceerde projecten	Betaald GNR	Vrijval gealloceerde middelen	Stand per 31-12
bedragen in €					
1. Reserve Algemeen	17.200	0	-7.700	0	9.500
2. Nationale Postcode Loterij	3.831.000	562.000	-689.800	-118.000	3.585.200
3. Reserve Verwervingen	81.000	0	0	0	81.000
4. Fonds Natuurprojecten	15.000	5.000	-20.000	0	0
5. Schapenfonds	6.100	0	-6.100	0	0
6. Rijkwielpadenfonds	0	0	0	0	0
Totaal	3.950.300	567.000	-723.600	-118.000	3.675.700

Overzicht 3a: Overzicht verloop gealloceerde projecten 2023 naar financieringsbron

Omschrijving	Natuur	Recreatie	Communicatie, educatie, voorlichting	Verwervingen	Totaal
bedragen in €					
Verloop projecten alle financieringsbronnen naar besteding / doelstelling					
Stand per 1-1	1.769.100	664.000	1.517.200	0	3.950.300
Nieuw toegekende bedragen	5.000	562.000	0	0	567.000
Betaald GNR	-94.100	-606.800	-22.700	0	-723.600
Vrijval eerder toegekende middelen	-48.800	-69.200	0	0	-118.000
Stand per 31-12	1.631.200	550.000	1.494.500	0	3.675.700

Overzicht 3b: Overzicht verloop gealloceerde projecten 2023 naar besteding / doelstelling.

Hierna wordt in beschrijvende zin een aantal projecten toegelicht welke in 2023 met bijdragen van de Steunstichting zijn ondersteund (zie voor een totaaloverzicht bijlage 1 en Toelichting Staat van baten en lasten punt 9).

Doelgiften / doelprojecten

Een bijzondere categorie projecten betreft projecten die starten nadat een begunstiger een doelgift heeft gegeven. Een doelgift is een gift die alleen mag worden aangewend voor specifieke activiteiten zoals door de begunstiger aangegeven, uiteraard na acceptatie en instemming met het doel door het GNR. In bepaalde situaties kan dit betekenen dat ook min of meer regulier onderhoudswerk/beheer binnen de doelgift valt. Doelgiften worden “geparkeerd” bij de

Steunstichting, die daarmee kan toezien op verbruik van de gelden in overeenstemming met de doelstelling van de gift. In feite ontstaat voor de begunstiger een extra waarborg dat zijn of haar gelden juist worden gebruikt.

In 2023 zijn er een tweetal doelgiften: *Bijdrage natuurbeheer Mauvezand* en *Groot onderhoud Eukenberg*. Het eerstgenoemde project is beëindigd in 2023 en het tweede project loopt nog tot in 2025. Zie bijlage 1 voor details.

Nieuwe projecten

Terreinbebording

In 2023 heeft het bestuur na ampele overweging ingestemd met toekenning van een bedrag van € 562.000 voor bebording van ingangen tot en op terreinen van het Goois Natuurreservaat. De oude bebording bestond uit slecht onderhouden, niet meer consistente of verouderde informatie in een waaier van vormen. Op de oorspronkelijk gevraagde bijdrage is een korting bedongen vanwege achterstalligheid en minder c.q. eenvoudiger toekomstig onderhoud. Middels een plan voor algehele vervanging kan een aantal knelpunten worden aangepakt en kan het GNR als gastgever de uitstraling én boodschap aan bezoekers op éénduidige wijze vorm geven. Realisatie is voorzien in de periode 2024-2025.

Afgeronde projecten

Voltooiing De Groene Schakel: natuurontwikkeling Monnikenberg en Anna's Hoeve

De provincie Noord-Holland en de gemeenten Hilversum en Laren werken samen met het Goois Natuurreservaat aan het project Voltooiing De Groene Schakel.

De voltooiing van de natuurontwikkeling en verbinding van Monnikenberg met Anna's Hoeve is in het najaar van 2023 gevierd met een mooie openingsdag voor genodigden, buurtbewoners en andere belangstellenden.

In het vorige verslagjaar heeft de Steunstichting dit project al (financieel) afgesloten. Met de opening is het project ook voor de natuur en de bewoners tot een goed einde gekomen.

Herinrichting parkeerterreinen Fransche Kamp (heide en camping)

De twee betreffende parkeerterreinen aan de Fransche Kampweg hebben een forse opknopbeurt gekregen. De inrichting van het parkeerterrein aan de Bussumse (heide)kant is daarbij verplaatst naar dichterbij de weg en vastgesteld kan worden dat het publiek deze beide plaatsen veelvuldig gebruikt.

In het verslagjaar is een bedrag van € 595.000 uitgegeven en is een bedrag van € 69.200 vrij gevallen als minder besteed dan begroot. Het project is afgerond.

Dit project is qua uitgaven het grootste project van 2022-2023. In een goed overleg hebben secretaris en penningmeester van de Steunstichting met de controller van GNR de besteding van de uitgaven en de gehanteerde doorbelasting van managementkosten doorgesproken en vastgesteld dat de externe kosten correct zijn verantwoord en dat de interne doorberekeningen ruim binnen de afgesproken uitgangspunten zijn gebleven.

Landgoed Monnikenberg – sloop opstallen

Dit project heeft jaren nauwelijks enige beweging gezien.

In 2023 is echter de sloop gerealiseerd waarvoor een uitgave van € 56.400 is gedaan. Het project is afgesloten.

Materieel schapenbegrazing

De begrazing door schapen gebeurt zowel door een gevestigde kudde bij de Schaapskooi Blaricum als door een gescheperde kudde (rondtrekkende kudde met herder). In ons vorige verslag is uitvoerig ingegaan op de professionalisering van de bedrijfsvoering en daarvoor benodigde middelen.

Conform planning is het project in 2023 afgerond met een laatste betaling van € 6.100.

Lopende projecten

Natuurverbinding Hoorneboeg

Zoals in het vorige bestuursverslag gemeld is door maatschappelijke ontwikkelingen, de bosstrategie en een gewijzigde benadering gebaseerd op wetenschappelijke inzichten op het gebied van bos ecologie en bosbeheer, het oorspronkelijke projectplan in 2021 bijgesteld.

Oorspronkelijk was de uitvoeringsperiode voorzien voor 2015-2021.

Het gewijzigde plan van aanpak is met de Wageningen University en Research (WUR) besproken. Op basis van de huidige situatie en de toekomstige ontwikkelingen heeft de Wageningen University & Research (WUR) een onderzoekvoorstel gedaan. De onderzoekresultaten resulteren in kleine tussenstappen naar een definitieve vormgeving van de omgeving, waarbij de vrijheid blijft tussentijds bij te sturen op basis van bevindingen en nieuwste inzichten.

Het bestuur Steun GNR heeft de oorspronkelijke projectbedragen gehandhaafd, terwijl vanuit provincie en gemeenten is aangedrongen op het eerst besteden van door hen toegekende gelden.

In totaal staat voor dit project nog een bedrag beschikbaar van € 727.200, waarvan de besteding kan doorlopen tot in 2036.

Daarnaast staat nog een bedrag van € 241.000 beschikbaar voor de verwerving van 32 hectare natuurgebied. Besteding wordt mogelijk nog in 2024 gerealiseerd. In bijlage 1 is dit project gesplitst over de financieringsbronnen Nationale Postcode Loterij en Verwervingen; respectievelijk € 160.000 en € 81.000. Voor dit aansprekende Plan Huidecopersweg zoekt het GNR publiek geld.

Natuurverbinding Laarderhoogt

Gezien de gewijzigde aanpak en fasering van het project Natuurverbinding Hoorneboeg is besloten ook dit project in dat nieuwe beleidslicht te bekijken. Het project Laarderhoogt wordt nu bijna gelijktijdig aan het project Hoorneboeg opgepakt. Eerder was besloten, door de grote omvang van de twee projecten, deze na elkaar op te starten. Ook dit voornemen en plan is in 2021 met de Wageningen University en Research besproken aangezien er bij dit project een gelijk-

soortige aanpak wordt gehanteerd als bij het project Natuurverbinding Hoorneboeg. Dit betekent dat ook in dit project maatregelen worden uitgewerkt op basis van monitoringsgegevens. Het hele gealloceerde bedrag van € 354.000 staat nog ter beschikking met ook hier een doorloop naar 2036.

Toelopen natuurverbindingen Laarderhoogt en Natuurbrug Crailo

Nieuwe inzichten rond de veiligheid door gebruikers (mensen en fauna) van de natuurverbindingen heeft het bestuur eind 2021 doen besluiten extra gelden beschikbaar te stellen voor herinrichting van de toelopen van deze natuurbruggen.

Het project toeloop Natuurbrug Laarderhoogt is afgesloten met een vrijval van € 48.800 in 2023.

Van de toegezegde € 320.000 voor de Natuurbrug Crailo staat nog een bedrag van € 309.000 open ter besteding in 2024 (geplande einddatum).

Kinderspeelplekken in de natuur, speelbos Sijsjesberg

We willen graag kinderen meer betrekken bij de natuur. Een speelbos is een goede manier om natuurbeleving te stimuleren en kinderen in contact te brengen met de natuur. Na het succes van speelbos 't Laer is het plan een tweede speelbos in het noordelijk deel van het GNR gebied te realiseren.

De plannen voor een speelbos in Naarden bij de Sijsjesberg zijn onderwerp van juridische procedures geweest in de afgelopen jaren.

De gemeente Huizen heeft nog steeds plannen voor verwezenlijking en het is goed te weten dat de Steunstichting de aankoop van 11 hectare grond van de gemeente Huizen mogelijk heeft gemaakt, waartegenover de gemeente Huizen het hele benodigde bedrag van € 65.000 beschikbaar heeft gesteld voor de inrichting van het speelbos.

Financieel is dit project voor de Steunstichting al jaren geleden afgerond, maar vanwege de verplichting van de gemeente Huizen wordt dit project vermeld.

Aanschaf vrijwilligerskleding

Vrijwilligerskleding is 15 jaar geleden in 2007 ingevoerd om het werkcomfort, de veiligheid en herkenbaarheid van onze vrijwilligers te verbeteren. Dit werd versterkt door de sterke toename van het aantal vrijwilligers dat voor ons kleinschalig natuurbeheer verricht, excursies en educatie verzorgt en flora/fauna inventariseert. Ook wel de 'Herstellers, Vertellers en Tellers' genoemd.

In de afgelopen jaren is het nut van vrijwilligerskleding bewezen. Recreanten zien de vrijwilligers aan het werk en begrijpen dat bij het zien van het GNR logo met daaronder de tekst vrijwilliger het om geautoriseerd werk gaat. Vaak is het ook een aanleiding om in gesprek te raken over nut en noodzaak van het werk. Een enkele keer is dat ook de aanleiding om zelf te gaan helpen! De werkkleding heeft daarnaast bijgedragen aan werkcomfort en veiligheid.

Naar verwachting wordt het resterende bedrag van € 9.500 in 2024 besteed.

Nieuwbouw groepsverblijf 't Laer

Het groepsverblijf 't Laer voorziet in een grote maatschappelijke functie, namelijk het kennis laten maken met de natuur door schoolkinderen. De kwaliteit van het gebouw moet aan de huidige eisen worden aangepast en nieuwbouw is de beste oplossing gebleken. Het bestuur van de Steunstichting heeft een bedrag van € 1.500.000 als garantstelling toegezegd voor de nieuwbouw teneinde tijdig met de planning een start te kunnen maken.

Het GNR verwacht in de komende jaren stevige bedragen vanuit het publiek te kunnen genereren. In 2023 is € 15.000 uitgegeven ten behoeve van de verdere uitwerking van het project.

1.6 BEGUNSTIGERS, GIFTEN EN ACTIES

Een bijzondere (loterij)organisatie voor de Gooise natuur is de **Nationale Postcode Loterij**, die ook over de jaren 2023 en 2024 een bedrag van in principe € 900.000 heeft toegezegd. Uitkering vindt jaarlijks achteraf plaats en gezien de bestaande wijze van verantwoorden betekent dit, dat ook over het verslagjaar 2025 nog het genoemde bedrag kan worden gerapporteerd.

Daarnaast zijn in 2023 ook van diverse particulieren en organisaties giften ontvangen. In het onderstaande overzicht zijn al deze giften weergegeven, evenals het eventuele doel waarvoor ze zijn bestemd:

Omschrijving bedragen in €	Begroting 2023	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
Particulieren			
Begunstigers/Gooise Natuurbeschermers/giften		140.941	118.351
Begunstigers	110.000	140.941	118.351
Lijfrenten algemeen		7.716	4.903
Lijfrenten	7.500	7.716	4.903
Adoptie Schotse Hooglanders/schapen		12.513	13.230
Vriend van de kudde/jubileum/tweede kudde		8.322	6.680
Aankoop Stier/onderhoud Mauvezand		5.000	5.000
Doelgiften en bijzondere acties	22.000	25.835	24.910
Nalatenschappen	p.m.	16.389	22.500
Nalatenschappen		16.389	22.500
Sub-totaal particulieren	139.500	190.880	170.664
Bedrijven	10.000	1.300	1.708
Nationale Postcode Loterij	900.000	900.000	900.000
Overige organisaties zonder winststreven	p.m.	4.030	4.395
Totaal geworven baten	1.049.500	1.096.210	1.076.767

Overzicht 4: Uitsplitsing van baten naar particulieren, bedrijven en overige organisaties.

Eind 2023 telde de Steunstichting 5.983 begunstigers (2022: 5.663), waaronder 726 'losse giftegevers', een stijging van 6%; voor een specificatie en uitleg zie volgende pagina.

De Steunstichting is een **Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)** en dat betekent dat de ontvangen bijdragen voor 100% ten goede komen aan de doelstelling; er hoeft geen schenk- of erfbelasting te worden afgedragen.

Begunstigers zelf kunnen hun fiscale giftenaftrek ook optimaliseren indien zijn een periodieke gift (voor minimaal 5 jaar) overeenkomen met onze stichting.

Begunstigers 2023	Begin jaar	Aanmel dingen	Afmeldin gen	Eind jaar	Percen tage
Begunstiger	2.735	69	-140	2.664	45%
Begunstiger voor het Leven	132		-6	126	2%
Gooise Natuurbeschermer	1.920	618	-257	2.281	38%
Rijwielpadenbegunstiger	95		-8	87	1%
Rijwielpadenbegunstiger vh Leven	105		-6	99	2%
	<u>4.987</u>			<u>5.257</u>	
Losse giftgevers	676	50		726	12%
Totaal aantal begunstigers	5.663	737	-417	5.983	100%
				320	Stijging 6%
netto aangroei					
Sociale media volgers					
Facebook volgers	14.896			15.555	4%
Twitter / X volgers	1.714			1.804	5%
Instagram volgers	1.300			1.813	39%
LinkedIn volgers	902			1.128	25%

Losse giftgevers zijn mensen die de afgelopen 3 jaar 1 maal of vaker spontaan gedoneerd hebben, maar geen structurele donatievorm willen. Daarnaast worden hier giftgevers meegeteld die hebben laten weten dat GNR opgenomen is in hun testament, hetzij als erfgenaam, hetzij als legataris.

Bij de *sociale mediavolgers* kunnen dubbeltellingen voorkomen van personen die via meerdere platvormen het GNR volgen.

Overzicht 5: Begunstigersaantallen

De Gooise gemeenten tellen tezamen ca. 100.000 huishoudens, waarvan circa 6% begunstiger is. Deze huishoudens vertegenwoordigen naast een financieel belang ook het draagvlak voor het behoud van de natuurterreinen van het Gooi in het algemeen en die van het Goois Natuurreservaat in het bijzonder. Vergroten van het draagvlak (meer huishoudens als donateur, bijvoorbeeld vanuit de sociale volgers en/of bijdragen voor specifieke projecten) staat voor de komende jaren op de agenda.

De begunstigers worden door een nieuwsbrief geïnformeerd over de ontwikkelingen en activiteiten in de terreinen van het Goois Natuurreservaat. De papieren nieuwsbrief is in 2023 viermaal verschenen. Daarnaast kunnen begunstigers aangeven of zij al dan niet een digitale nieuwsbrief wensen te ontvangen. Vanuit kostenoverwegingen bevelen we alleen digitaal aan.

1.7 VRIJ BESCHIKBAAR VERMOGEN VOOR DE DOELSTELLING

Het vrij beschikbare vermogen is het saldo van de reserves (€ 1.351.534, rekening houdend met de niet besteedbare continuïteitsreserve) en de fondsen (€ 716.821), totaal € 2.068.355.

Het verschil met de liquide middelen (€ 5.893.206) wordt gevormd door de nog te ontvangen overlopende activa (€ 59.111), de continuïteitsreserve (€ 100.000), de toegezegde projectbedragen (€ 3.675.700) en de schulden op korte termijn (€ 108.262).

1.8 KENGETALLEN

De onderstaande kengetallen geven een beeld van de doelmatigheid van de besteding ten behoeve van de doelstellingen van de stichting.

Bedragen in €	2023	2022	2021	2020
Totale lasten	521.407	2.398.241	1.009.732	857.419
Totale lasten besteed aan doelstelling	555.811	2.365.400	966.447	833.072
<i>% lasten besteed aan doelstelling</i>	<i>106,6%</i>	<i>98,6%</i>	<i>95,7%</i>	<i>97,2%</i>
Totale lasten besteed aan doelstelling	555.811	2.365.400	966.447	833.072
Totale baten (exclusief bijzondere bate i.v.m. fusie Rijwielpadenfonds in 2021)	1.096.210	1.076.795	1.081.718	1.043.207
<i>% besteed aan doelstelling</i>	<i>50,7%</i>	<i>219,7%</i>	<i>89,3%</i>	<i>79,9%</i>
Kosten eigen fondsenwerving	18.138	11.644	14.215	10.291
Opbrengst eigen fondsenwerving	196.210	176.767	181.690	143.207
<i>% kosten eigen fondsenwerving</i>	<i>9,2%</i>	<i>6,6%</i>	<i>7,8%</i>	<i>7,2%</i>

Overzicht 6: Kengetallen

1.9 VERWACHTE BATEN EN LASTEN IN 2024

Voor 2024 wordt in totaal -conservatief- € 1.059.500 aan baten verwacht. Bij de verwachte bestedingen worden vanaf de jaarrekening 2023 en de begroting 2024 bestedingen voor Recreatie apart vermeld. Bestedingen voor recreatie hebben betrekking op het rijwielpadenfonds en de verbetering van parkeerterreinen. Bij opmaak van dit jaarverslag waren voor 2024 nog geen projectplannen voor Recreatie ingediend.

Omschrijving bedragen in €	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
Baten			
<i>Baten van particulieren</i>			
Begunstigers	110.000	120.000	125.000
Lijfrenten en giften	7.500	7.500	7.500
Doelgiften en bijzondere acties	22.000	22.000	22.000
Nalatenschappen	p.m.	p.m.	p.m.
<i>Baten van bedrijven</i>			
Bedrijfsbegunstigers	10.000	10.000	10.000
<i>Baten van loterijorganisaties</i>			
Nationale Postcode Loterij	900.000	900.000	900.000
<i>Baten van organisaties zonder winststreven</i>	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal geworven baten	1.049.500	1.059.500	1.064.500
Overige baten	p.m.	p.m.	p.m.
Totale baten	1.049.500	1.059.500	1.064.500
Lasten			
<i>Besteed aan doelstelling</i>			
Natuurbeheer en gebiedsontwikkeling	766.500	332.600	23.600
Recreatie	p.m.	p.m.	p.m.
Communicatie, educatie, voorlichting, draagvlak en vrijwilligers	260.000	779.500	1.265.000
Verwervingen/aankopen	p.m.	80.000	161.000
Totaal besteed aan doelstelling	1.026.500	1.192.100	1.449.600
Wervingskosten	16.000	17.000	18.000
Kosten beheer en administratie	7.000	7.500	8.000
Totale lasten	1.049.500	1.216.600	1.475.600
SALDO voor financiële baten en lasten	-	157.100-	411.100-
Saldo financiële lasten en baten	-	-	-
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-	157.100-	411.100-

Overzicht 7: Verwachte baten en lasten [Lasten op basis van de projectenlijst; zie bijlage 1]

Het bestuur vindt het negatieve bedrag als het begrote saldo van baten en lasten voor 2024 en 2025 verantwoord.

Tegelijkertijd geeft het de noodzaak aan meer gelden vanuit het publiek te werven.

2. JAARREKENING 2023

2.1 BALANS NA RESULTAATBESTEMMING PER 31 DECEMBER

Balans na resultaatbestemming	bedragen in €	31 dec 2023	31 dec 2022
	Toelichting		
ACTIVA			
Vorderingen en overlopende activa	1	59.111	20
Liquide middelen	2	<u>5.893.206</u>	<u>5.596.675</u>
Totaal activa		<u>5.952.317</u>	<u>5.596.695</u>
PASSIVA			
Reserves en fondsen			
Continuïteitsreserve		100.000	100.000
Algemene reserve -vrij aanwendbaar-		268.571	195.836
Bestemmingsreserve Nationale Postcode Loterij		1.049.890	593.890
Bestemmingsreserve Verwervingen		<u>33.073</u>	<u>33.073</u>
Totaal reserves = besteedbaar vermogen	3	1.451.534	922.799
Bestemmings-/doelfonds Natuurprojecten		31.385	28.385
Bestemmings-/doelfonds Schapen		191.183	170.098
Bestemmingsfonds Rijwielpaden		<u>494.253</u>	<u>472.269</u>
Totaal fondsen = vastgelegd vermogen	4	716.821	670.752
Totaal reserves en fondsen = eigen vermogen		<u>2.168.355</u>	<u>1.593.551</u>
Gevalloeerde projecten	5	3.675.700	3.950.300
Vooruitontvangen begunstigers		13.239	14.061
Nog te betalen St Goois Natuurreservaat		94.798	26.802
Overige kortlopende schulden		<u>225</u>	<u>11.981</u>
Schulden korte termijn	6	108.262	52.844
Totaal passiva		<u>5.952.317</u>	<u>5.596.695</u>

2.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Staat van Baten en Lasten		Werkelijk	Begroot	Werkelijk
bedragen in €		2023	2023	2022
Toelichting				
BATEN				
Baten van particulieren		190.880	139.500	170.664
Baten van bedrijven		1.300	10.000	1.708
Baten van loterijorganisaties - Nationale Postcode Loterij		900.000	900.000	900.000
Baten van subsidies van overheden		-	p.m.	-
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven		-	p.m.	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven		4.030	-	4.395
Som van de geworven baten	7	1.096.210	1.049.500	1.076.767
Overige baten	8	-	p.m.	-
Som van de baten		1.096.210	1.049.500	1.076.767
LASTEN				
Besteed aan doelstellingen / projecten op gebied van:				
Natuurbeheer		-43.800	766.500	536.300
Recreatie		492.800	p.m.	106.000
Communicatie / educatie / draagvlak		106.811	260.000	440.850
Verwerving		-	p.m.	20.000
Algemeen beheer en bedrijfsvoering		-	p.m.	-
subtotaal doelstellingen / projecten	9	555.811	1.026.500	1.103.150
Mutatie gealloceerde projecten	9	-	p.m.	1.262.250
Besteed aan doelstellingen / projecten		555.811	1.026.500	2.365.400
Kosten eigen fondswerving	10	18.138	16.000	11.644
Kosten beheer en administratie	11	6.569	7.000	5.848
Som van de lasten		580.518	1.049.500	2.382.892
Saldo vóór financiële baten en lasten		515.692	-	-1.306.125
Saldo financiële baten en lasten	12	59.111	p.m.	-15.349
Saldo van baten en lasten		574.803	-	-1.321.474

2.3 RESULTAATBESTEMMING 2023

Onderstaand geven we de samenhang aan tussen het saldo van baten en lasten en de mutaties (toevoegingen en onttrekkingen) aan de reserves en fondsen.

RESULTAATBESTEMMING	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
Toevoegingen / onttrekkingen aan:		
Continuïteitsreserve	-	-
Algemene reserve -vrij aanwendbaar-	72.734	31.951
Bestemmingsreserve Nationale Postcode Loterij	456.000	-1.358.900
Bestemmingsreserve Verwervingen	-	-20.000
Stortingen / onttrekkingen reserves	528.734	-1.346.949
Bestemmings-/doelfonds Natuurprojecten	3.000	3.000
Bestemmings-/doelfonds Schapen	21.085	20.002
Bestemmingsfonds Rijwielpaden	21.984	2.473
Stortingen / onttrekkingen fondsen	46.069	25.475
Totaal mutaties reserves en fondsen	574.803	-1.321.474
bedragen in €	Afrondingsverschillen zijn mogelijk	

2.4 KASSTROOM OVERZICHT

Door middel van het kasstroom overzicht wordt duidelijk hoe de geldstromen zijn gelopen gedurende het jaar. Er zijn geen kasstromen uit investeringsactiviteiten. De kasstromen uit financieringsactiviteiten betreffen de rentebaten op de banksaldi.

Het kasstroom overzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Kasstroomoverzicht bedragen in €	2023	2022
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>		
Resultaat	515.691	-1.321.474
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Mutaties werkkapitaal		
- mutatie gealloceerde projecten	-274.600	1.262.250
- mutatie vorderingen	-59.091	-20
- mutatie kortlopende schulden excl gealloc. projecten	55.418	-3.970
	<u>-278.273</u>	<u>1.258.260</u>
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<u>237.418</u>	<u>-63.214</u>
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	0	0
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	59.111	0
Netto kasstroom	296.529	-63.214

<i>Saldo liquide middelen per 1/1:</i>		
Rabobank rekening courant	179.721	769.821
Rabobank vermogensrekening	3.160.739	2.672.398
Rabobank doelspaarrekening	<u>2.256.215</u>	<u>2.217.669</u>
	5.596.675	5.659.888
<i>Saldo liquide middelen per 31/12:</i>		
Rabobank rekening courant	46.952	179.721
Rabobank vermogensrekening	3.255.004	3.160.739
Rabobank doelspaarrekening	<u>2.591.250</u>	<u>2.256.215</u>
	5.893.206	5.596.675
Mutatie liquide middelen	<u>296.531</u>	<u>-63.213</u>

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

2.5 WAARDERINGSGRONDSLAGEN ALGEMEEN

De Stichting Steun Goois Natuurreservaat is gevestigd in Nederland met statutaire zetel en adres op Nieuwe Meentweg 2, 1217 DZ te Hilversum.

De Stichting Steun Goois Natuurreservaat ("Steunstichting") is ingeschreven in de Kamer van Koophandel onder nummer 4119 3822 en geregistreerd bij de belastingdienst onder RSIN nummer 815 556 500.

De Steunstichting is een **Algemeen Nut Beogende Instelling** (ANBI of ANBI instelling), hetgeen betekent, dat over giften geen schenk- of erfbelasting verschuldigd is en dat voor schenkers en erflaters een fiscaal gunstig regime van toepassing is.

De Steunstichting is **CBF-erkend** en verschaft de door het CBF vereiste heldere en transparante weergave van de verwerving en besteding van de middelen en van reserves en fondsen.

Continuïteit van de activiteiten

Deze jaarrekening is opgesteld op basis van continuïteit van de activiteiten met de gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling conform RJ 650, de richtlijnen voor Fondsenwervende organisaties van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De jaarrekening volgt het kalenderjaar en bevat de financiële informatie van de Steunstichting als individuele rechtspersoon.

Activa en passiva worden aangehouden in het kader van de doelstelling van de stichting.

De bezittingen worden aangehouden op Nederlandse bankrekeningen zonder gebruik van beleggingen.

Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders aangegeven.

Het kasstroom overzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij de renteopbrengsten onder de financieringsactiviteiten zijn gerangschikt.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatsbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

Doelstellingen

De Steunstichting stelt zich ten doel gelden in te zamelen en te beheren tot ondersteuning van de te Hilversum gevestigde Stichting Goois Natuurreservaat, voor zover deze werkzaamheden niet zijn het normale periodieke onderhoud en de noodzakelijke maatregelen tot instandhouding van de terreinen en voorzieningen van het onder verantwoordelijkheid van voormelde Stichting Goois Natuurreservaat vallende natuurreservaat, die traditioneel voor rekening van de gemeenten komen of voor subsidie vanwege het Rijk in aanmerking komen.

De Steunstichting stelt zich tevens ten doel voorlichting te doen geven over natuur en/of recreatie, waaronder ook kan worden verstaan de natuur- en/of milieueducatie. De Steunstichting beoogt niet het maken van winst noch het behalen van enig geldelijk of op geld waardeerbaar voordeel en streeft haar doel niet na in het kader van een onderneming.

2.6 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële instrumenten

In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handels- en overige vorderingen, geldmiddelen en overige financiële verplichtingen (handelsschulden en overige te betalen posten), waaronder gealloceerde projecten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten direct verwerkt in de staat van baten en lasten.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Vorderingen (zie ook toelichting 1) worden bij eerste opname opgenomen tegen reële waarde. Na eerste opname vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen. Indien geen sprake is van (dis)agio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

Liquide middelen (zie ook toelichting 2) staan gewaardeerd tegen nominale waarde en worden aangehouden bij Nederlandse banken, die vallen onder het deposito garantie stelsel. Bedragen staan ter vrije beschikking, tenzij anders vermeld.

Bestemmingsreserves (zie ook toelichting 3) vormen, tezamen met de Continuïteitsreserve en de Algemene reserve, het beschikbare vermogen van de stichting. De bedragen die getoond worden bij bestemmingsreserves geven de intentie van de besteding door het bestuur weer.

Het bestuur heeft een deel van de bestemmingsreserves afgezonderd voor specifieke doelen. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald, en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze beperking zelf opheffen. De bestemmingsreserves worden door middel van een bestuursbesluit ingesteld. Het bestuur stelt vervolgens vanuit de bestemmingsreserves bedragen beschikbaar voor het uitvoeren van projecten binnen de terreinen van het Goois Natuurreservaat. Deze bijdragen worden verantwoord onder de balanspost gealloceerde projecten.

Bestemmingsreserves zijn uitgedrukt in nominale (historische) waarden.

Teneinde bij een onverwacht tegenvallende exploitatie weerbaar te zijn, stelt het bestuur periodiek een reservebedrag voor de continuïteit vast; momenteel € 100.000.

Een jaarlijks resterend exploitatieresultaat (positief of negatief) wordt aan de Algemene reserve toegewezen; het saldo van de Algemene reserve staat ter vrije beschikking van het bestuur.

Bestemmingsfondsen (zie ook toelichting 4)

Bestemmingsfonds(en) betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming. De middelen zijn toegezegd in nominale waarden.

Bestemmingsfondsen zijn ook uitgedrukt in nominale (historische) waarden.

Bestemmingsdoelen worden door het bestuur ingesteld in overleg met donateurs en voor zover de verwachte bestedingen passen binnen de doelstellingen van de stichting.

Gealloceerde projecten (zie ook toelichting 5)

Onder de balanspost gealloceerde projecten is het nog uit te keren bedrag gereserveerd van de door de Steunstichting aan het Goois Natuurreservaat toegezegde middelen voor specifieke projecten.

Bij instemming van het bestuur met de aangedragen projecten en na kenbaar maken aan het GNR van de instemming worden de nominale in het projectplan ingeschatte bestedingen als 'subsidie' aangemerkt en afgezonderd naar de rekening Gealloceerde projecten.

De toegekende bedragen kennen geen toezegging voor indexering en/of renteaangroei.

Het merendeel van de toezeggingen zijn kortlopend van aard, maar diverse verplichtingen kunnen resulteren in bijdragen die zich uitstrekken over meerdere jaren. De toegekende (gealloceerde) bedragen worden als last verwerkt in de Staat van baten en lasten.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen (zie ook toelichting 6)

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben c.q. waarin zij zijn toegekend. Baten en lasten worden voor hun bruto bedragen verantwoord.

Baten worden ontvangen van particulieren, bedrijven, niet-gelieerde organisaties zonder winststreven en, afzonderlijk vermeld gezien de grootte van de donatie, de Nationale Postcode Loterij.

Belastingen

De stichting voert geen onderneming voor de vennootschapsbelasting, noch voor de omzetbelasting.

De stichting is niet onderworpen aan vennootschapsbelasting en kan anderzijds geen voorheffing BTW in aftrek brengen.

2.7 GEBRUIK VAN SCHATTINGEN

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen, zoals de kwaliteit en voortgang van de projecten versus hun geldelijke besteding, worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

2.8 TOELICHTING OP DE BALANS

1 Vorderingen

Over het jaar 2023 is nog een bedrag aan rente te ontvangen van € 59.111 (2022: nihil).

Dit bedrag is inmiddels op de rekeningen bijgeschreven.

De overige vorderingen zijn nihil (2022: € 20,00).

Omschrijving bedragen in €	2023	2022
Te ontvangen rente	59.111	0
Te ontvangen donateurs	0	20
Vorderingen	59.111	20

2 Liquide middelen

Liquide middelen betreffen bank- en spaarrekeningen bij Nederlandse banken.

De aanwezige liquide middelen staan ter vrije beschikking (er gelden geen opname restricties).

Omschrijving bedragen in €	2023	2022
Rabobank rekeningcourant rekeningen	46.952	179.721
Rabobank vermogensrekening	3.255.004	3.160.739
Rabobank doelspaarrekening	2.591.250	2.256.215
Liquide middelen	5.893.206	5.596.675

3 en 4 Reserves en fondsen

De reserves en fondsen van de Steunstichting zijn in het verslagjaar toegenomen met een bedrag van (afgerond) € 574.804 (2022: € 1.321.474 afgenomen) van € 1.593.551 naar € 2.168.355.

De toename in 2023 is veroorzaakt doordat niet het gehele bedrag van de instroom van gelden is toegewezen aan projecten. Daarnaast is een aantal projecten afgesloten met een vrijval van gelden, die zijn terug gesluisd naar de betreffende reserve.

In onderstaande opstelling van de reserves en fondsen is ook een totaal van € 118.000 aan vrijgevallen bedragen verwerkt.

Omschrijving bedragen in €	Stand per 1-1-2023	Stortingen 2023	Gealloceerde projecten	Overige Mutaties	Stand per 31-12-2023
Reserves:					
Continuïteitsreserve	100.000				100.000
Algemene reserve	195.836	204.252	0	-131.518	268.571
Reserve Nat.Postcode Loterij	593.890	900.000	-444.000		1.049.890
Reserve Verwervingen	33.073		0		33.073
Reserves	922.799	1.104.252	-444.000	-131.518	1.451.534
Bestemmingsfondsen:					
Fonds Natuurprojecten	28.385	8.000	-5.000		31.385
Schapenfonds	170.098	21.085			191.183
Rijwielpadenfonds	472.269	21.984			494.253
Bestemmingsfondsen	670.752	51.070	-5.000	0	716.821
Totaal	1.593.551	1.155.322	-449.000	-131.518	2.168.355

Reserves en fondsen zijn tezamen het vermogen van de stichting.

Het Saldo van baten en lasten in de Staat van baten en lasten bestaat uit de som van de baten, de som van de lasten en het saldo financiële baten en lasten.

De netto vermogenstoename is gelijk aan de som van de baten van 2023 (€ 1.096.210), die zijn toegerekend aan de verschillende reserves en fondsen zoals hierboven getoond en de som van de lasten, zijnde de bedragen toegekend aan projecten (gealloceerde projecten) en door uitvoeringskosten, die ten laste komen van de algemene reserve. Zie hierna.

Continuïteitsreserve

Om de continuïteit van de Steunstichting te kunnen waarborgen heeft het bestuur in 1997 besloten om hiertoe een reserve te vormen. Periodiek wordt bezien of dit bedrag aanpassing behoeft. Het bestuur heeft in 2004 en bij de huidige meerjarenbegroting 2021-2025 de continuïteitsreserve vastgesteld op € 100.000. Een volgende peildatum is 2025, wanneer de huidige meerjarenbegroting wordt bezien.

Algemene reserve

De middelen uit de algemene reserve zijn vrij aanwendbaar en worden ingezet voor alle doelstellingen van de Steunstichting.

Jaarlijks worden de volledige kosten van voorlichting en werving ten laste van deze reserve gebracht. De toerekening van fondsenwerving, beheer, administratie en voorlichting is inzichtelijk via Staat C, die is opgenomen bij onderdelen 10 en 11 van de toelichting op de Staat van baten en lasten.

In 2022 is in de algemene reserve ook de negatieve rente op bankrekeningen verwerkt. Het totaal van de overige mutaties in de algemene reserve is:

Omschrijving bedragen in €	(specificatie saldomutaties)	2023	2022
Mutatie voorlichtingskosten 2023		-106.811	-99.650
Mutatie kosten fondsenwerving/beheer/administratie		-24.707	-17.492
Mutatie rente kosten 2022			-15.349
Mutatie algemene reserve		-131.518	-132.491

Reserve Nationale Postcode Loterij

De Steunstichting ontvangt sinds 1997 middelen van de Nationale Postcode Loterij.

Deze bijdragen worden gebruikt ten behoeve van de ontwikkeling van de natuurlijke omgeving in het Gooi, (natuur)educatie en voorlichting in brede zin.

De huidige toezeggingen voor een in omvang in principe gelijkblijvende financiële bijdrage van € 900.000 lopen tot kalenderjaar 2024, met afrekening van dat jaar in 2025.

Reserve Verwerving (terreinen)

In 2006 is besloten om uit verkregen nalatenschappen een bestemmingsreserve Verwerving terreinen in te stellen. Ten laste van dit fonds worden de bijdragen aan het Goois Natuurreservaat gebracht, welke tot doel hebben de extra kosten bij aankoop van natuurgebieden-/landgoederen, die niet door derden subsidiabel zijn (zoals achterstallig onderhoud van de terreinen e.d.) te dekken.

Fonds Natuurprojecten

In dit fonds worden al die giften verantwoord die voor een specifiek natuur- of recreatieproject binnenkomen. Deze giften worden binnen een tijdsbestek van drie jaar besteed. Van deze termijn kan worden afgeweken door een daartoe strekkend bestuursbesluit te nemen.

Schapefonds

In 2007 zijn specifieke acties opgestart om begunstigers te werven voor het realiseren en het in stand houden van een tweede gescheperde schaapskudde op de terreinen van het Goois Natuurreservaat.

Statutair is vastgesteld dat de Steunstichting alleen op projectmatige basis bijdragen verstrekt aan het Goois Natuurreservaat. Omdat voor dit specifieke onderdeel ook exploitatiebijdragen (instandhouding) kunnen worden toegezegd, worden alle ontvangen begunstigersbijdragen voor de tweede kudde en de adoptie van grote grazers in een afzonderlijk bestemmingsfonds doelgiften natuurbegrazing gestort.

In 2010 is hierop aanvullend besloten dat dit fonds uitsluitend mag worden besteed aan:

- De exploitatie van schaapskudden en schaapskooien
- De verbouw en/of nieuwbouw van de schaapskooi(en) en woningen voor herder(s)
- De salariëring en bijkomende kosten van herder(s)
- De verzorging van schapen, runderen en andere begrazers, waaronder begrepen voer en medische verzorging;
- Het oprichten en onderhouden van veekeringen;
- En het verrichten van al hetgeen met vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles binnen de gebieden welke vallen onder de verantwoordelijkheid van het Goois Natuurreservaat.

Tevens is besloten om de naam van dit fonds te wijzigen in “Schapefonds”.

Rijwielpadenfonds

In 2021 heeft een fusie plaats gevonden van de Stichting Rijwielpadenfonds Gooi- en Eemland met de Stichting Steun Goois Natuurreservaat.

De Stichting Steun Goois Natuurreservaat heeft als verkrijgende stichting alle lopende rechten en verplichtingen overgenomen. Het vermogen van de voormalige Stichting Rijwielpadenfonds is in het nieuwe gevormde bestemmingsfonds Rijwielpaden ondergebracht. De specifiek hiervoor ontvangen begunstigersbijdragen in de vorm van donaties, erfstellingen of renteaangroei worden eveneens aan dit fonds toegevoegd.

Er zijn in 2023 geen toezeggingen voor projecten gedaan.

5 Gealloceerde projecten

De Steunstichting Goois Natuurreservaat besluit op basis van een gedegen onderbouwde aanvraag vanuit het Goois Natuurreservaat over de projecten die voldoen aan de doelstellingen van de stichting.

Onderstaand is een samenvatting van gealloceerde projecten, verdeeld over de verschillende reserves en bestemmingsfondsen. Een detailoverzicht van de projecten is te vinden in bijlage 1.

Omschrijving	Stand per 1-1	Gealloceerde projecten	Betaald GNR	Vrijval gealloceerde middelen	Stand per 31-12
bedragen in €					
1. Reserve Algemeen	17.200	0	-7.700	0	9.500
2. Nationale Postcode Loterij	3.831.000	562.000	-689.800	-118.000	3.585.200
3. Reserve Verwervingen	81.000	0	0	0	81.000
4. Fonds Natuurprojecten	15.000	5.000	-20.000	0	0
5. Schapenfonds	6.100	0	-6.100	0	0
6. Rijkswielpadenfonds	0	0	0	0	0
Totaal	3.950.300	567.000	-723.600	-118.000	3.675.700

Bovenstaande opstelling is op basis van de financieringsbronnen. In de verantwoording van de lasten (zie toelichting punt 9) wordt een splitsing naar besteding gegeven.

6 Schulden korte termijn

De schulden op korte termijn betreft vooruit ontvangen bijdragen van begunstigers (€ 13.239, 2022: € 14.061), nog te betalen verrekeningen met het Goois Natuurreservaat (€ 94.798, 2022: € 26.802) en overige schulden (€ 225, 2022: € 11.981); totaal € 108.262 (2022: € 52.844).

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Voor de afdekking van de risico's van bestuurlijke aansprakelijkheid is een doorlopende bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering afgesloten, waarvoor een jaarlijkse premie wordt betaald. De premie over 2023 bedroeg € 1.150 (2022: € 1.150).

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

2.9 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Algemeen

De Staat van baten en lasten 2023 is vergelijkbaar met voorgaande jaren opgezet met uitzondering van de uitsplitsing van de besteding aan projecten naar de hoofdoelen Natuurbeheer, Recreatie, Communicatie/educatie/voorlichting/draagvlak & vrijwilligers, en

Verwervingen. De eerder getoonde Mutatie gealloceerde projecten was nagenoeg synchroon met de bestedingsdoelen met uitzondering van de Bestemmingsreserve Nationale Postcode Loterij. Zie verder toelichting punt 9. Voor de lasten wordt voor de overige elementen aangesloten bij de indeling zoals die gebruikt wordt in de projectadministratie van het Goois Natuurreservaat.

Er vinden geen collectes plaats, er zijn geen baten als tegenprestaties uit diensten of leveringen en er zijn geen baten van overheden.

Baten

7 en 8 Geworven en overige baten

Omschrijving bedragen in €	Begroting 2023	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
Begunstigers	110.000	140.941	118.351
Lijfrenten	7.500	7.716	4.903
Doelgiften en bijzondere acties	22.000	25.835	24.910
Nalatenschappen	<i>p.m.</i>	16.389	22.500
Sub-totaal particulieren	139.500	190.880	170.664
Bedrijven	10.000	1.300	1.708
Nationale postcode loterij	900.000	900.000	900.000
Overige organisaties zonder winststreven	<i>p.m.</i>	4.030	4.395
Totaal geworven baten	1.049.500	1.096.210	1.076.767

Er zijn geen overige baten in 2023 (en 2022).

Lasten

9 Doelstellingen en (gealloceerde) projecten

Ingaande 2023 worden de gealloceerde projecten tezamen getoond met de feitelijke bestedingen aan de doelstellingen. Dit is in lijn met hoe andere organisaties rapporteren.

In onderstaand overzicht zijn de projecten weergegeven waarvoor de Steunstichting in 2023 daadwerkelijk geld heeft betaald dan wel toezeggingen heeft gedaan.

In het bestuursverslag is nader ingegaan op deze projecten.

Het verloop van de gealloceerde projecten is al aangegeven bij de toelichting bij de balans, onderdeel 5 Gealloceerde projecten. Bijlage 1 geeft een verdere specificatie van de mutaties van de gealloceerde projecten.

Omschrijving bedragen in € *1	Begroot 2023	Uitgaven 2023	Uitgaven 2022
Natuur-/flora/fauna verbindingen		-48.800	447.400
Natuurherstel		5.000	10.000
Begrazingsvoorzieningen			78.900
Natuurbeheer	766.500	-43.800	536.300
(Dag)recreatie- en parkeerterreinen		-69.200	106.000
Fietspaden		0	0
Recreatie	p.m.	-69.200	106.000
Diverse communicatieprojecten			308.400
Natuur en milieu educatie incl. groepsverblijf			
Vrijwilligersvoorzieningen			32.800
Informatie voorzieningen terreinen		562.000	
Uitvoeringskosten - voorlichtingsdeel tlv algemene reserve		106.811	99.650
Communicatie, educatie, voorlichting, draagvlak en vrijwilligers	260.000	668.811	440.850
Aankoop/verwerving natuurterreinen		-	20.000
Verwervingen	p.m.	0	20.000
Totaal projecten	1.026.500	555.811	1.103.150

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

De toedeling van alle projecten aan de doelstellingen Natuur(beheer), Recreatie, Communicatie etc. en Verwervingen is als volgt:

Omschrijving	Natuur	Recreatie	Communicatie, educatie, voorlichting	Verwervingen	Totaal
bedragen in €					
Verloop projecten alle financieringsbronnen naar besteding / doelstelling					
Stand per 1-1	1.769.100	664.000	1.517.200	0	3.950.300
Nieuw toegekende bedragen	5.000	562.000	0	0	567.000
Betaald GNR	-94.100	-606.800	-22.700	0	-723.600
Vrijval eerder toegekende middelen	-48.800	-69.200	0	0	-118.000
Stand per 31-12	1.631.200	550.000	1.494.500	0	3.675.700

Van de bestemmingsreserves en -fondsen Natuurprojecten en Schapenfonds, Rijwielpaden en Verwervingen lopen de bestedingen één op één met de mutaties volgens de specificaties van bijlage 1.

Van de bestemmingsreserve Nationale Postcode Loterij is dit niet het geval.

Van deze reserve is de toedeling aan de bestedingsdoelen:

Omschrijving	Natuur	Recreatie	Communicatie, educatie, voorlichting	Verwerkingen	Totaal
--------------	--------	-----------	--------------------------------------	--------------	--------

bedragen in €

2. Verloop projecten gefinancierd met bijdragen Nationale Postcode Loterij naar besteding / doelstelling

Stand per 1-1	1.667.000	664.000	1.500.000	0	3.831.000
Nieuw toegekende bedragen	0	562.000	0	0	562.000
Betaald GNR	-68.000	-606.800	-15.000	0	-689.800
Vrijval eerder toegekende middelen	-48.800	-69.200	0	0	-118.000
Stand per 31-12	1.550.200	550.000	1.485.000	0	3.585.200

10 en 11 Kosten eigen fondswerving en kosten beheer en administratie

Fondsenwervende activiteiten zijn activiteiten die direct of indirect ten doel hebben het grote publiek te bewegen om geld te geven voor één of meer van de doelstellingen van het Goois Natuurreservaat. Het bestuur van de Steunstichting neemt als uitgangspunt dat de kosten die gemaakt worden ten behoeve van publieksacties voor 50% als fondsenwervende activiteit zijn aan te merken. In iedere actie is ten slotte een component voorlichting en een component draagvlakverwerving te onderkennen. Ten aanzien van de nieuwsbrieven/website en de administratiekosten heeft het bestuur het uitgangspunt gekozen om 10% als fondsenwerving aan te merken.

De overige kosten betreffen de voorlichting aan de begunstigers en het behouden van het draagvlak binnen het Gooi. Deze voorlichtingskosten (€ 106.811, 2022: € 99.650) staan verantwoord als onderdeel van de lasten van Communicatie, educatie en draagvlak en komen ten laste van de algemene reserve.

In onderstaand overzicht wordt de verdeling van de totale uitvoeringskosten weergegeven:

Staat C	Begroot	Werkelijk	Verdeel-	Fondsen-	Voor
bedragen in €	2023	2023	sleutel	werving	lichting
				2023	2023
Nieuwsbrieven/website	71.000	36.945	10%	3.694	33.250
Promotiekosten	10.000	28.887	50%	14.444	14.444
Administratiekosten	28.500	52.837	10%	5.284	47.554
Overige kosten	20.500	12.849	10%	1.285	11.564
Uitvoeringskosten	130.000	131.518		24.707	106.811

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

De totale uitvoeringskosten (€ 131.518, 2022: € 117.143) zijn ten laste gebracht van de algemene reserve.

Het CBF heeft als uitgangspunt dat van de geworven fondsen niet meer dan 25% aan kosten fondsenwerving besteed wordt. Het bestuur van de Steunstichting streeft naar een maximaal percentage van 10% gemeten over de laatste drie jaar.

Voor de periode 2021-2023 is dit percentage 7,9% (periode 2020-2022: 7,2%).

De cumulatieve berekening voor 2021-2023 komt uit op een gemiddeld percentage van 11,0% (2020-2022: 10,5%).

In het onderstaande overzicht wordt de berekening weergegeven gesplitst naar fondsenwerving (nieuwsbrieven, website en promotiekosten) en beheer en administratie (administratie- en overige kosten).

Omschrijving bedragen in €	Cumulatief	2023	2022	2021
Opbrengsten eigen fondsenwerving	554.667	196.210	176.767	181.690
Kosten van de fondsenwerving	43.997	18.138	11.644	14.215
Percentage fondsenwerving	7,9%	9,2%	6,6%	7,8%
Kosten beheer en administratie	17.152	6.569	5.848	4.735
Percentage beheer en administratie	3,1%	3,3%	3,3%	2,6%
Totale kosten fondsenwerving & beheer en administratie	61.149	24.707	17.492	18.950
Percentage totale kosten fondsenwerving & beheer en administratie	11,0%	12,6%	9,9%	10,4%
Afrondingsverschillen zijn mogelijk				

Vergoeding bestuurders

Geen van de bestuurders van de Steunstichting ontving enige vorm van bezoldiging of een bijdrage in de gemaakte eigen kosten.

Bezoldiging directie

De Steunstichting heeft geen personeel in dienst. De Steunstichting stelt projectbijdragen beschikbaar aan het Goois Natuurreservaat.

De bezoldiging van de medewerkers van het Goois Natuurreservaat is conform de provinciale rechtspositie. Voor de bezoldiging van personeel en directeur-rentmeester van het Goois Natuurreservaat wordt verwezen naar de website van het Goois Natuurreservaat.

12 Saldo financiële baten en lasten

Het saldo van € 59.111 bestaat uit de rente op bank- en spaarrekeningen. In 2022 was nog sprake van een negatief rentebedrag van € 15.349.

2.10 MODEL TOELICHTING LASTENVERDELING

Bestemming	Doelstelling					Wervingskosten		Beheer en administratie	2023	2023	2022
	Natuurbeheer	Recreatie	Communicatie, educatie, voorlichting, draagvlak en vrijwilligers	Verwervingen	Algemeen beheer en bedrijfsvoering	Eigen fondsenwerving	Gezamenlijke acties		Werkelijk	Begroot	Werkelijk
Verstreekte projectsubsidies en bijdragen	-43.800	492.800	0	0	0			449.000	919.500	2.265.749	
Communicatie kosten			47.694			18.138		65.832	85.900	58.664	
Kantoor- en algemene kosten			59.118					65.686	44.100	58.479	
Totaal	-43.800	492.800	106.811	0	0	18.138	0	6.569	580.518	1.049.500	2.382.892
bedragen in €									Afrondingsverschillen zijn mogelijk		

2.11 VASTSTELLING JAARREKENING

De jaarrekening (inclusief 2 bijlagen) van de Steunstichting is vastgesteld in de bestuursvergadering van 4 april 2024.

Hilversum, 4 april 2024.

Bestuur Stichting Steun Goois Natuurreservaat,
Was getekend,

mr. R.J.W.J. Meyer
voorzitter

ing. P.E.J. Boelhouwer
secretaris

mr. A.C. Steendijk
voorzitter vanaf 4-4-2024

mr. O.J. Rote- de Vries
secretaris vanaf 4-4-2024

E.J.H. Uunk RA
penningmeester

J.C. Geesink
bestuurslid

dr. A.K.E. Verster
bestuurslid

A.H. Zeeman
bestuurslid

3. OVERIGE GEGEVENS

3.1 RESULTAATBESTEMMING

Bepalingen inzake de resultaatbestemming

In de statuten is niet geregeld op welke wijze een eventueel jaarrekening resultaat bestemd wordt. Door de vaststelling van de jaarrekening 2023 wordt het resultaat over 2023 ten gunste c.q. ten laste gebracht van de reserves. Voor de feitelijke resultaatbestemming (dat wil zeggen de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves en fondsen) wordt verwezen naar paragraaf 2.3 Resultaatbestemming 2023.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Stichting Steun Goois Natuurreservaat

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Steun Goois Natuurreservaat te Hilversum gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Stichting Steun Goois Natuurreservaat op 31 december 2023 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor Fondsenwervende instellingen, richtlijn 650.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2023;
- de staat van baten en lasten over 2023; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (Wnt) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn hierna beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'. Wij zijn onafhankelijk van Stichting Steun Goois Natuurreservaat zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag 2023 opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiele afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van onze beroepsgroep; deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie,

waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor Fondsenwervende instellingen, richtlijn 650.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor Fondsenwervende instellingen, richtlijn 650. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voorzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiele fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissing die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controle werkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijking op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze

werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor de financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichting die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichting in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Haarlem, 5 april 2024

ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

mr. drs. J.C. Olij RA

BIJLAGEN

Bijlage 1a : Overzicht gealloceerde projecten naar financieringsherkomst

Bijlage 1b : Overzicht gealloceerde projecten naar besteding / doelstelling

Bijlage 2 : Overzicht van hoofd- en nevenfuncties van de bestuursleden

Overzicht gealloceerde projecten naar financieringsherkomst

2023

Omschrijving	Stand per 1-1	Gealloceerde projecten	Betaald GNR	Vrijval gealloceerde middelen	Stand per 31-12	Stand van zaken uitvoering per ultimo
bedragen in €						
1. Reserve Algemeen	17.200	0	-7.700	0	9.500	zie specificatie 1
2. Nationale Postcode Loterij	3.831.000	562.000	-689.800	-118.000	3.585.200	zie specificatie 2
3. Reserve Verwervingen	81.000	0	0	0	81.000	zie specificatie 3
4. Fonds Natuurprojecten	15.000	5.000	-20.000	0	0	zie specificatie 4
5. Schapenfonds	6.100	0	-6.100	0	0	zie specificatie 5
6. Rijkswielpadenfonds	0	0	0	0	0	zie specificatie 6
Totaal	3.950.300	567.000	-723.600	-118.000	3.675.700	

1. Mutaties projecten gefinancierd uit de algemene reserve

Omschrijving	Stand per 1-1	Gealloceerde projecten	Betaald GNR	Vrijval gealloceerde middelen	Stand per 31-12	Stand van zaken uitvoering per ultimo
bedragen in €						
40976 Kledingpakket vrijwilligers	17.200		-7.700		9.500	realisatie 2022-2024
1. Totaal algemene reserve	17.200	0	-7.700	0	9.500	

2. Mutaties projecten gefinancierd met bijdragen Nationale Postcode Loterij

Omschrijving	Stand per 1-1	Gealloceerde projecten	Betaald GNR	Vrijval gealloceerde middelen	Stand per 31-12	Stand van zaken uitvoering per ultimo
bedragen in €						
40900 Inrichting toelopen NB Zwaluwenberg w/o	627.200				627.200	realisatie 2019-2037
40907 Waterparel Hilversums Wasmeer	100.000				100.000	realisatie 2019-2037
40901 Verb.Hoorneboeg - A27 verwerving 32 ha	160.000				160.000	realisatie 2019-2025
40902 Verb.Laarderhoogt - herinr.toelopen	354.000				354.000	realisatie 2020-2037
40917 Verb.Laarderhoogt - extra maatr. toelopen	49.400		-600	-48.800	0	afgesloten in 2023
40918 Aanv.maatr. NB Crailo Naardwg/Boswg	320.000		-11.000		309.000	realisatie in 2023-2024
40951 Herstel parkeerplaatsen Fransche Kamp	664.000		-594.800	-69.200	0	afgesloten in 2023
40974 Terreinbebording		562.000	-12.000		550.000	realisatie 2023-2025
40977 Nieuwbouw groepsverblijf 't Laer	1.500.000		-15.000		1.485.000	realisatie 2023-2025
40990 Sloop opstallen Monnikenberg	56.400		-56.400		0	afgesloten in 2023
2 Totaal NPL gelden	3.831.000	562.000	-689.800	-118.000	3.585.200	

3. Mutaties projecten gefinancierd uit het reserve Verwervingen

Omschrijving	Stand per 1-1	Gealloceerde projecten	Betaald GNR	Vrijval gealloceerde middelen	Stand per 31-12	Stand van zaken uitvoering per ultimo
bedragen in €						
40901 Verb.Hoorneboeg - A27 verwerving 32 ha	81.000				81.000	realisatie 2019-2025
3. Totaal Verwervingen	81.000	0	0	0	81.000	

4. Mutaties projecten gefinancierd uit bestemmingsfonds tastbare Natuurprojecten

Omschrijving	Stand per 1-1	Gealloceerde projecten	Betaald GNR	Vrijval gealloceerde middelen	Stand per 31-12	Stand van zaken uitvoering per ultimo
bedragen in €						
40953 Groot onderhoud Eukenberg	15.000		-15.000		0	afgesloten in 2023
31090 Natuurbeheer Mauvezand (1e term lijfrente)	0	5.000	-5.000		0	realisatie 2022-2025
4. Totaal Doelgiften	15.000	5.000	-20.000	0	0	

5. Mutaties projecten gefinancierd uit het Schapenfonds

Omschrijving	Stand per 1-1	Gealloceerde projecten	Betaald GNR	Vrijval gealloceerde middelen	Stand per 31-12	Stand van zaken uitvoering per ultimo
bedragen in €						
40914 Materieel begrazing schaapskooi Laren	6.100		-6.100		0	afgesloten in 2023
5. Totaal Schapenfonds	6.100	0	-6.100	0	0	

6. Mutaties projecten gefinancierd uit het Rijkwielpadenfonds

Omschrijving	Stand per 1-1	Gealloceerde projecten	Betaald GNR	Vrijval gealloceerde middelen	Stand per 31-12	Stand van zaken uitvoering per ultimo
bedragen in €						
4xxxx nog geen project toegewezen	0				0	nieuw fonds in 2022
6. Totaal Rijkwielpadenfonds	0	0	0	0	0	

Overzicht gealloceerde projecten naar besteding / doelstelling**2023**

Omschrijving	Natuur	Recreatie	Communicatie, educatie, voorlichting	Verwervingen	Totaal
bedragen in €					
Verloop projecten alle financieringsbronnen naar besteding / doelstelling					
Stand per 1-1	1.769.100	664.000	1.517.200	0	3.950.300
Nieuw toegekende bedragen	5.000	562.000	0	0	567.000
Betaald GNR	-94.100	-606.800	-22.700	0	-723.600
Vrijval eerder toegekende middelen	-48.800	-69.200	0	0	-118.000
Stand per 31-12	1.631.200	550.000	1.494.500	0	3.675.700

Omschrijving	Natuur	Recreatie	Communicatie, educatie, voorlichting	Verwervingen	Totaal
bedragen in €					
2. Verloop projecten gefinancierd met bijdragen Nationale Postcode Loterij naar besteding / doelstelling					
Stand per 1-1	1.667.000	664.000	1.500.000	0	3.831.000
Nieuw toegekende bedragen	0	562.000	0	0	562.000
Betaald GNR	-68.000	-606.800	-15.000	0	-689.800
Vrijval eerder toegekende middelen	-48.800	-69.200	0	0	-118.000
Stand per 31-12	1.550.200	550.000	1.485.000	0	3.585.200

OVERZICHT VAN HOOFD- EN NEVENFUNCTIES VAN DE BESTUURSLEDEN

R.J.W.J. (René) Meyer, voorzitter tot en met 4 april 2024

Hoofdfunctie:

- Zelfstandig ondernemer en directeur van (pensioen) bv

Nevenfuncties:

- Adviseur RijksBredius Notarissen te Bussum
- Voorzitter Stichting De Vesting Naarden (behoud vestingwerken)
- Voorzitter Stichting Poolse Weeskinderen Naarden
- Secretaris Stichting d'ONS (ontwikkeling duurzame landbouwprojecten in Suriname)
- Adviseur Stichting Hilversum, Pas Op! (monumenten in Hilversum)

A.C. (Toon) Steendijk, voorzitter vanaf 4 april 2024

Hoofdfunctie:

- Notaris bij Van Hengstum&Stolp Notarissen;
- Zelfstandig ondernemer en directeur van (pensioen) bv, Hilversum

P.E.J. (Pieter) Boelhouwer, secretaris tot en met 4 april 2024

Nevenfuncties:

- Bestuurslid brancheorganisatie MKB Infra
- Voorzitter Lokale Familieraad Philadelphia Zorg, tot 1 januari 2024
- Lid Regionale Familieraad Philadelphia Zorg, tot 1 januari 2024
- Lid Landelijke Familieraad Philadelphia Zorg, tot 1 januari 2024

O.J. (Olga) Rote - de Vries, secretaris vanaf 4 april 2024

Hoofdfunctie:

- Advocaat /mediator (Partner) bij Verbeek de Caluwé advocaten en mediators

Nevenfuncties:

- Lid van de Raad van Toezicht van Stichting de Haardstee

E.J.H. (Henk) Uunk, penningmeester

Hoofdfunctie:

- Zelfstandig gevestigd als lease business en accounting adviseur

Nevenfunctie:

- Voorzitter van de Leasing Nederland-NVL Accountancy Commissie
- Lid van de werkgroep Accounting & Taxation Committee en de werkgroep Prudential Supervision Committee van Leaseurope (Brussel)
- Secretaris/lid van de werkgroep Leasing van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ)

J.C. (Jan) Geesink, lid

Hoofdfunctie:

- Zelfstandig ondernemer en directeur van diverse bv's

Nevenfunctie:

- Voorzitter van de Stichting De Vrijheid (historisch varend erfgoed)

A.K.E. (Anne) Verster, lid

Hoofdfunctie:

- Bewindvoerder Hooge Vester (VOF)

Nevenfunctie:

- Directeur Efficiency in Business (handelsnaam voor Verster Business Solutions B.V.)

A.H. (Aart) Zeeman, lid

Hoofdfunctie:

- Journalist

Hilversum, april 2024